

Hazırlayan: Salim SELVİ

HAFTANIN VAAZI

ÖZÜNDE VE SÖZÜNDE DOĞRULUK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ , بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ* وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ*

صَلُّوا عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ* صَلُّوا عَلَى طَيْبِ قُلُوبِنَا مُحَمَّدٍ*

صَلُّوا عَلَى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ*

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي* وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ * إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ*

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ*

سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ*

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ* بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ○

○ إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدْقًا، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا

“Muhammedü'l-Emîn”

- İslâm nuru, Mekke topraklarını aydınlatmaya başlayalı üç yıl olmuştu. Risâlet dördüncü yılına girerken Allah, Elçisi'nden daveti daha da genişletmesini, yakın akrabalarını uyarmasını istedi...
- Resûlullah (sav), önce en yakın akrabalarını yani Abdülmuttalib oğullarını İslâm'a davet etti. Sonra da Safâ tepesindeki yüksekçe bir yere çıkıp olanca sesiyle, “*Yâ Sabâhâh! Yâ Sabâhâh!*” diye haykırdı. Araplar bu kelimelerin ne anlama geldiğini çok iyi bilirlerdi. Düşman saldırısı gibi çok önemli bir meselesi olduğunun duyurusudur.
- Hz. Muhammed'in bu çağrısını işitenler gelip karşısına dizildiler. Gidemeyenler de olup bitenleri öğrenmek için adamlarını gönderdiler.

- Resûlullah (sav), “*Ben size, 'Şu vadinin arkasında size saldırmak isteyen süvari birlikleri var.' desem bana inanır mısınız?*” diye sordu.
- Hep bir ağızdan, “**Evet, inanırız... Biz senin bugüne kadar yalan söylediğini hiç görmedik.**” diye karşılık verdiler. “*O zaman,*” dedi Hz. Peygamber, “*Ben sizi şiddetli bir azaba karşı uyarıyorum.*”
- Bu, belki de kalabalığın hiç beklemediği bir şeydi, bocaladılar. Resûlullah'a (sav) önce amcası Ebû Leheb karşı çıktı, sonra da diğerleri. Halbuki onlar çok iyi biliyorlardı ki Hz. Muhammed (sav), o güne kadar herhangi bir şekilde **yalan söylememiştii ve o gün de yalan söylemiyordu.**
- Zaten ona, “Yalan söylüyorsun.” da diyememişlerdi. Çünkü o, doğruluk timsaliydi, “Muhammedü'l-Emîn” idi.

Doğruluk

- SIDK (الصدق) **Doğruluk**, kişinin niyetinde, söz ve davranışlarında gerçeğe uygun hareket etmesi demektir. Doğruluk temelde üç hususta aranmaktadır.
- **Bunların ilki niyette doğruluktur.** Müslümanın öncelikle niyetinin doğru olması gerekir. Bu ise her konuda Allah'ın rızasını düşünme ve yarattıklarının faydasına olacak işleri tefekkür etme ile olur.
- **İkinci husus sözde doğruluktur.** Dil, hakkı ve hakikati söylemeli ve yalandan, hileden, günahtan uzak durmalıdır.
- **Üçüncü husus ise amelde doğruluktur.** Bu ise Allah'ın emir ve yasaklarına riayet etmek ve Resûlü'ne tabi olmakla olur. Müslümanın önce niyeti sonra söz ve ameli doğru olunca sadıklarla beraber olur ve onlarla birlikte haşrolunur.

Doğruluk, Allah'ın ve peygamberlerin sıfatlarındandır.

- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا
- «Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Andolsun, sizi kıyamet gününde mutlaka bir araya toplayacaktır. Allah'tan daha doğru söz söyleyen kimdir?»(Nisâ, 4/87)
- Doğrulukta, peygamberler bize örnektirler. Yüce Allah:
- وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾
- Kur'an'da Musa (a.s.) ve İsmail (a.s.)'dan da, özü sözü doğru peygamberler diye bahsedilmektedir.(Meryem, 19/51)
- "Kur'an'da İbrahim'i an. Şüphesiz ki o, siddîk (özü sözü dosdoğru olan) bir peygamberdir« buyurmuştur.

Doğruluk

- İslam dini hakikate, doğruluğa ve hakkı söylemeye büyük önem vermiştir.
- Doğruluk ve dürüstlük anlamına gelen **sıdk, peygamber sıfatlarının ilkidir**
- Müslüman denilince akla gelen ahlaki erdemlerin en başında yine doğruluk gelir. Çünkü doğruluk; kurtuluşun nuru, hidayetin cevheri, yüksek ahlakın bir gereğidir.
- Doğru söz, imanın sesi; hakkı söylemek müminin şiarıdır.
- Nitekim Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), bir hadis-i şeriflerinde **“Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse ya hayır söylesin ya da sussun”** buyurmuşlardır. (Ebû Dâvûd, Edeb, 122-123)

Doğruluk, insanın inanç, söz ve davranışlarındaki samimiyetin en bariz bir göstergesi ve ölçüsüdür.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ [Ahzâb Suresi,70] ○

Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin. ○

○ Süfyan b. Abdullah es-Sekafi anlatıyor: Rasulullah'a sordum:

﴿يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ﴾ ○

○ «Ey Allah'ın Rasulü! Bana İslam hakkında öyle bir şey söyle ki senden sonra kimseye bu konuda bir şey sormayayım»

○ Bana şöyle cevap verdi: **قَالَ قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ فَاسْتَقِمَّ**

○ ***Allah'a iman ettim de, sonra dosdoğru ol!***

Ey Habibim, dosdoğru ol...

- Fertler arasında karşılıklı güveni sağlayan, toplumun dzenli bir şekilde huzur ve güven içinde devamını temin eden en önemli manevi değerlerden birisi doğruluktur.
- Kâinâtın Rabbi sevgili Peygamber'ine hitaben:
"فَاسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ..."
- **Sana emredildiği gibi dosdoğru ol!** (Hûd sûresi 11/112) buyurarak doğruluğun ölçüsünün kendi emirleri ve yasaklarına göre belirlenmesi gereğine işaret etmiştir.
- Sevgili Peygamberimiz:
شيبتي هود **Beni Hûd Sûresi ihtiyarlattı** buyurarak , söz konusu ayetteki sözünde ve özünde doğru olmak prensibine, tüm insanlığın dikkatini çekmiştir"...

Hitap Hz. Peygambere olmakla birlikte, maksat onun ümmetidir.

- Nitekim Ahzab suresinin 70 ve 71. ayetlerinde :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resülüne itaat ederse, muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır.

buyurulmaktadır.

Müslüm doğru sözlü ve dürüst olmalı, özü ile sözünü aynı olmalı.

- Allah Teâlâ dosdoğru olma emrini sadece Resûlüne değil onun ümmetine de vermiş ve Kur'an-ı Kerîm'de :
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ
- ***Ey inananlar! Allahtan sakının ve doğrularla beraber olun*** (Tevbe,9/119) buyurmuş, adına **sırât-ı müstakîm** dediği o dümdüz yolda bütün kullarının dikkatlice yürümesini istemiştir.
- **Kûnû ma'as-sadikîn** emriyle yüce Allah söz, eylem ve davranışlarda doğru olmamızı, dürüst ve iyi insanlarla birlikte olmamızı, iyilerle doğrularla oturup kalkmamızı, onlarla hemhal olmamızı, yalandan, sahtekarlıktan uzak durmamızı, kötü ve yalancı insanlarla birlikte olmamamızı istemektedir.

- Sevgili Peygamberimiz, “emin” vasfıyla bilinip, doğruluğun müşahhas bir örneği olduğu gibi, onun temsil ettiği İslâm dini de bir erdem olarak doğruluğu benimsemiş ve teşvik etmiştir.
- İslâm dininde, Allah’a ve Peygamberi’ne inanarak özü sözü bir olanlar anlamında “**sadıklar**” için çeşitli mükâfatlar hazırlanmıştır.
- Zira imanla doğruluk arasındaki sıkı bağ, başta insanın Rabbine karşı sadık olmasını, O’nu tasdik etmesini, sonra da niyet ve eylemleriyle tutarlı ve doğru bir yol izlemesini gerektirmektedir.

- Söz ve davranışlarında dosdoğru olup yalandan kaçınmak, Hz. Peygamber'in en önemli özelliklerinden biri olduğu kadar müminlerin de en belirleyici vasfı hâline gelmiştir.
- Müminin kalbi, imanın ve doğruluğun merkezi olmalıdır. Nasıl ki küfrün yuvalandığı bir kalpte iman, hıyanetin kök saldığı bir kalpte emanet bulunmazsa, yalanın kararttığı bir kalpte de doğruluk barınamaz.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
 ”لَا يَجْتَمِعُ الْإِيمَانُ وَالْكُفْرُ فِي قَلْبِ امْرِئٍ، وَلَا يَجْتَمِعُ الصُّدْقُ وَالْكَذِبُ
 جَمِيعًا، وَلَا تَجْتَمِعُ الْخِيَانَةُ وَالْأَمَانَةُ جَمِيعًا.“

- Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: **“Bir kişinin kalbinde aynı anda iman ile küfür, doğruluk ile yalancılık, hıyanet ile emanet bir arada bulunmaz.”** (İbn Hanbel, II, 349)

Hız. Peygamber, “Mümin yalan söyler mi?” sorusuna ise şu cevabı vermiştir: “Konuştuğu zaman yalan söyleyen kimse, Allah’a ve âhiret gününe (tam mânâsıyla) inanmamıştır.”

● Rasulullah buyurdular ki:

● تَحَرُّوا الصِّدْقَ وَإِنْ رَأَيْتُمْ أَنَّ فِيهِ الْهَلَكَةَ ، فَإِنَّ فِيهِ النَّجَاةَ وَاجْتَنِبُوا الْكُذِبَ وَإِنْ رَأَيْتُمْ أَنَّ فِيهِ النَّجَاةَ ، فَإِنَّ فِيهِ الْهَلَكَةَ .

● “Dâima doğruluğu araştırın; doğrulukta helâkinizi görmeniz bile. Zira doğrulukta kurtuluş vardır. Yalandan kaçınınız; yalanda kurtuluşu görmeniz bile. Zira onda helak vardır.” [4]

Toplumun huzuru için doğruluk.

- Fert ve toplumun sağlıklı bir hayata sahip olması için insan ilişkilerinde yalandan uzak durularak dürüstlüğün esas alınması gerekmektedir.
- Toplumda yalan, dedikoduya, dedikodu da insanların birbirine karşı nefret beslemesine ve nihayetinde düşmanlığa yol açar.
- İnsanların kamplara ayrıldığı ve düşmanlığın hüküm sürdüğü bir ortamda ise emniyet içinde yaşamak imkânsız hâle gelir.
- Dolayısıyla, bireysel ve toplumsal açıdan huzurlu olmak için yalandan sakınmak önemlidir.

Yalan insanı huzursuz eder

- Yalan, insan fıtratına aykırı olduğu için, günah kirinden uzak, saf bir mümin kalbi yalan söylenirken rahatsız olur, doğruluk karşısında ise sükûnet bulur.
- Allah Resûlü bu durumu Şu sözlerle ifade etmiştir:
- **“Seni Őüphelendireni bırak, Őüphelendirmeyene bak. Çünkü doğruluk kalbin (tereddütsüz biçimde) huzura ermesidir. Yalancılık ise Őüpheden ibarettir.”** (Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme)

Her Duyduğunu Söylemekten Kaçınmak gerekir.

İnsan konuştuğu zaman dikkatli davranmalı, her düşündüğünü ve duyduğunu dile getirmede acele etmemelidir.

Aksi hâlde buna yalanın karışma ihtimali çok yüksektir. Allah Resûlü (sav) insanları bu duruma düşmekten şu sözleri ile uyarmaktadır: كَفَى بِالْمَرْءِ كَذِبًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ

Her işittiğini söylemesi insana yalan olarak yeter.
(Ebû Dâvûd, Edeb)

- Yalan söylemek ne kadar vebal gerektiren bir davranış ise, duyulan her haberi araştırmadan doğru kabul etmek, bilerek ya da farkında olmadan yalanın yayılmasına sebebiyet vermek de dini ve ahlaki bakımdan aynı derecede sorumluluk gerektiren bir davranıştır.

- Söz ve davranışlarıyla ümmeti için “en güzel örnek” olan Sevgili Peygamberimiz, kendisi yalandan uzak durduğu gibi, müminlere de yalanı yasaklamış, yanında birisi yalan söylese o kişinin hemen tevbe edip günahından arınmasını istemiştir.
- Hz. Peygamber, yalan söyleyen kişinin münafıklığın üç alâmetinden birini taşıdığını haber vermektedir:
- **“Münafığın alâmeti üçtür:**
- **Söz söylediği zaman yalan söyler,**
- **vaad ettiği vakit de durmaz,**
- **kendisine bir şey emanet edildiği zaman hıyanet eder.”**
(Ebû Dâvûd, Edeb, 71)

- Yalan konusunda çok hassas davranan Allah Resûlü, (sav) insanları yalandan ve ona götürebilecek her türlü davranıştan sakındırmıştır.
- Hatta bunlara, birçok kimsenin önemsemediği, çocuklara yalan söylemeyi ve yalan söyleyerek şaka yapmayı da dâhil etmiştir.
- Resûlullah (sav), bir annenin çocuğunu çağırıp, “Gel sana bir şey vereceğim.” dediğini işitince kadına, “Ona ne vereceksin?” diye sormuş, “Kuru hurma.” cevabını alınca da şöyle buyurmuştur: **“Dikkatli ol, ona bir şey vermemiş olsaydın, bu senin için bir yalan olarak yazılacaktı.”**

- Allah Resûlü (sav), doğru sözlülük konusunda o kadar titizdir ki, **“İnsanları güldürmek için yalan söyleyen kimselere yazıklar olsun.”** (Ebû Dâvûd, Edeb,80) buyurarak, şaka yaparak da olsa bir insanın yalanı terk etmediği sürece tam anlamıyla mümin olamayacağını haber vermiştir.

Mümin, Allah'a inanan ve O'na ibadet eden insandır

- Müminin (inanan insanın) yalan söylemesi, yapılan ibadetlerin şuuruna tam olarak varılamadığını gösterir.
- Bu şekilde yalanla ibadetler de âdeta tehlikeye atılmaktadır. Nitekim Allah Resûlü (sav), **oruçlu olduğu hâlde yalanı terk etmeyen şahısların aç ve susuz kalmalarına Allah'ın ihtiyacı olmadığını** bildirmiştir. Böylelerinin oruçtan nasibi sadece aç ve susuz kalmaktır.
- Oysa başta namaz ve oruç gibi en önemli ibadetler, Müslümanları daha iyi bir kul olmaya sevk etmelidir. Kötülükten de alı koymalıdır.

- Müslüman'ın en temel vasıflarından biri olan doğruluk ve şahitlik, alış-veriş, ticaret gibi durumlarda daha fazla önem kazanmaktadır.
- Resûlullah (sav) Kur'an'ın da putlarla birlikte zikrederek men ettiği yalan şahitliği, Allah'a şirk koşmaya denk tutarak, şartlar ne olursa olsun, şahidin gördüğünü olduğu gibi söylemesini istemiştir.
- Çünkü bile bile bir insanın hakkının yenmesine vesile olmak, ona zulmetmekle eşdeğerdir.

Sevgili Peygamberimiz,

- Büyük günahların en ağırını sayarken;
- Allah'a şirk koşmayı,
- Anne-babaya itaatsizliği zikrettikten sonra birden doğrularak,
- **“İyi dinleyin bir de yalan söylemek ve yalan şahitlik yapmaktır.”** buyurmuştur. Bu sözü o kadar çok tekrarlamıştır ki, orada bulunan sahâbîlerden biri, Allah Resûlü'nün (sav) neredeyse hiç susmayacağını zannetmiştir.
- Dürüst davranmak ve doğruyu söylemek ticaret hayatının da en önemli ilkesidir. Hz. Peygamber, müminlerin ticaret yaparken yalandan sakınmalarını şöyle öğütlemiştir: **“Eğer bir satıcı, doğru söyler ve gerekli açıklamalarda bulunursa, alışverişi bereketlendirilir. Eğer yalan söyler ve kusurları gizlerse, alışverişinin bereketi yok olur.”**

Alış Verişte Doğruluk:

- Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

○ **الْبَيْعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا ، فَإِنْ صَدَقَا وَبَيَّنَّا بُورِكَ لَهُمَا فِي بَيْعِهِمَا ، وَإِنْ كَتَمَا وَكَذَبَا مُحِقَّتْ بَرَكَةُ بَيْعِهِمَا**

- *“Saticı ve alıcı (söz kesip) pazarlığı bitirdikten sonra birbirlerinden ayrılmadıkça alış-verişi bozup bozmamakta serbesttirler. Eğer onların her biri karşılıklı olarak doğru söyler (mal ile paranın durumunu olduğu gibi) açıklar ise, alış-verişleri bereketli olur. Yok eğer gizler ve yalan beyânda bulunurlarsa, alış-verişlerinin bereketi kalmaz.” [8]*

Yalan söyleyenler, bunun zararını dünya ve âhirette göreceklerdir.

- Yüce Allah yalancıların âhiretteki akıbetlerini şöyle bildirmektedir:
- وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ
- Kıyamet günü Allah'a karşı yalan söyleyenleri görürsün, yüzleri kapkara kesilmiştir. Büyüklük taslayanlar için cehennemde bir yer mi yok?«Zümer, 39/60)

Yalan toplumu fesada uğrattır.

- Bir toplumda fitne ateşinin yakılmasına, fesadın yayılmasına, dostlukların sona ermesine, masumların zarar görmesine ve hakların zayi olmasına çoğu zaman yalan bir söz sebep olur.
- Ailede güvenin zedelenmesinde, sevgi ve saygının azalmasında, nihayetinde yuvaların yıkılıp ocakların sönmesinde en büyük sebep yine söze yalan karıştırmaktır.
- İş hayatında ve ticaretle güven ancak doğrulukla kazanılır. Dürüst bir müessese nihayetinde dünyevî ve uhrevî kâr elde eder.
- Toplumunu aldatan, hilesini süslü sözlerle örtmeye çalışan ve bu uğurda yalan yere yemin etmekten kaçınmayan ise her iki cihanda iflas etmeye mahkûmdur.

Yalancılık Münafıklık Alemetidir:

○ Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

○ أَرْبَعٌ مِّنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِّنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِّنَ النِّفَاقِ حَتَّىٰ يَدْعَاهَا إِذَا أُوتِمِنَ خَانَ وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ

○ Dört şey vardır ki, bunlar kimde bulunursa o kimse katıksız münafık olur. Kimde bunlardan bir şey bulunursa -onu bırakıncaya kadar- kendisinde nifaktan bir haslet var demektir. Konuştu mu yalan söyler, söz verirse sözünde durmaz, va'dederse va'dinden döner, bir dava ve duruşma esnasında haktan ayrılır. [9]

Rasulullah buyurdu ki:

○ **إِضْمَنُوا لِي سِتًّا مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَضْمَنْ لَكُمْ الْجَنَّةَ: أُصَدِّقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ، وَأَوْفُوا إِذَا وَعَدْتُمْ، وَأَدُّوا إِذَا أَوْثَمْتُمْ، وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ، وَغُضُّوا أَبْصَارَكُمْ، وَكَفُّوا أَيْدِيَكُمْ**

- *“Bana altı şey hakkında tekeffülde bulunun (söz verin) ben de size Cennet’i tekeffül edeyim;*
- *1- Konuştuğunuzu zaman doğru konuşun;*
- *2- Söz verdiğinizde sözünüzü yerine getirin;*
- *3- Emânete hıyanetlik yapmayın;*
- *4- Apış aranızı koruyun;*
- *5- Gözlerinizi harama kapayın;*
- *6- Ellerinizi haramdan uzak tutun.” [7]*

Rasulullah buyurdu ki:

○ **إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقًا، وَإِنَّ الْكُذْبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا**

- *Doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de cennete götürür. Bu kişi Allah katında sıddıklardan yazılana kadar doğru söyler. Yalan günaha götürür. Günah ise cehenneme götürür. Bu kişi Allah katında yalancılardan yazılana kadar yalan söyler.* [\[5\]](#)

Yalan Söylemenin Caiz Olduğu Yerler:

● Hz. Peygamber şöyle buyurdu:

● مَا لِي أَرَاكُمْ تَتَهَافَتُونَ فِي الْكَذِبِ، تَهَافَتَ الْفَرَّاشِ فِي النَّارِ كُلُّ الْكَذِبِ مَكْتُوبٌ
كَذِبًا لَا مَحَالَةَ،

● "Ey insanlar! Pervane böceğinin ateşe atılması gibi sizi yalanın peşine düşmeye sevk eden şey nedir? Halbuki, üç yer hariç yalanın her çeşidi âdemoğluna haramdır: Bu üç yere gelince:

● إِلَّا أَنْ يَكْذِبَ الرَّجُلُ فِي الْحَرْبِ، فَإِنَّ الْحَرْبَ خُدْعَةٌ، Harpte söylenecek yalan. Çünkü harp bir hileden ibarettir.

● أَوْ يَكْذِبَ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ لِيُصْلِحَ بَيْنَهُمَا، İki Müslümanın arasında sulhu sağlamak kastıyla söylenen yalan."

● أَوْ يَكْذِبَ عَلَى امْرَأَتِهِ لِيَرْضِيَهَا " Erkeğin, rızasını sağlamak için " hanımına yalanı. [\[19\]](#)

İnsana sadâkat yakışır görse de ikrah Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah Ziya Paşa

- Doğruluğu, saygı ve nezaketi kendimize şiar edinelim. Kıyamet günü her bir sözün hesabının sorulacağını unutmayalım.
- Gönlümüzü karartan, kalplerimizi kirleten, çoğu zaman da hayatımızı alt üst eden yalandan sakınelim.
- Özümüz ve sözümüz doğru olsun.